

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้มีการจัดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวางแผน วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรเป้าหมายที่ต้องการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีเป็นจำนวนหลายสถาบัน ทั้งของรัฐและเอกชน และแต่ละสถาบันมีการสอนที่แตกต่างกัน บางแห่งเน้นทางด้านวิทยาศาสตร์ บางแห่งเน้นทางด้านศิลปศาสตร์ ดังนั้นเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรที่ดีที่สุด มีคุณสมบัติใกล้เคียงกันมากที่สุด ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้เพื่อเป็นการควบคุมตัวแปรอื่นที่อาจจะมีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratify Random Sampling) ดังนี้คือ

1. สุ่มประเภทของมหาวิทยาลัย โดยการแบ่งประเภทของมหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานครออกเป็น 2 ประเภท คือ มหาวิทยาลัยของรัฐบาลและมหาวิทยาลัยของเอกชน เนื่องจากจำนวนมหาวิทยาลัยของรัฐบาลมีน้อยกว่า ผู้วิจัยจึงใช้มหาวิทยาลัยของรัฐบาลเป็นหลัก เมื่อสุ่มได้แล้วจึงเลือกมหาวิทยาลัยของเอกชนที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงกัน มีสถานภาพใกล้เคียงกัน รวมทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมใกล้เคียงกันด้วย

2. สุ่มประเภทของแนวทางการสอน โดยแบ่งประเภทของการสอนในมหาวิทยาลัยออกเป็น 2 ประเภท คือ เน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ และเน้นการเรียนการสอนทางด้านศิลปศาสตร์

3. สุ่มเลือกคณะในแต่ละมหาวิทยาลัย โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เลือกคณะวิชา
มา 2 คณะ แล้วจึงสุ่มนักศึกษาตัวอย่างจากคณะที่สุ่มไว้ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ
ทาโร ยามาเน (Yamane 1970: 580-581 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูต 2529: 10)
คือ

$$n = \left[\frac{N}{1 + ne^2} \right] \quad \text{เมื่อระดับความมีนัยสำคัญเป็น } .05$$

เมื่อ n = ขนาดของตัวอย่างประชากร

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อน (ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากตัวอย่าง
ประชากรเท่าที่จะยอมรับได้) ในที่นี้คือ 0.05

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 397.39 คน

ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรจะต้องไม่น้อยกว่า 397 คน ผู้วิจัยได้
สุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 417 คน แยกเป็นเพศชาย 215 คน และเพศหญิง
202 คน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของมหาวิทยาลัย
แนวการเรียนการสอน มหาวิทยาลัย คณะ และ เพศ

ประเภทของ มหาวิทยาลัย	แนวการเรียน การสอน	มหาวิทยาลัย	คณะ	เพศ		รวม
				ชาย	หญิง	
รัฐบาล	วิทยาศาสตร์	มหิดล	วิทยาศาสตร์	25	30	55
			สาธารณสุข	30	30	60
	ศิลปศาสตร์	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	อักษรศาสตร์	2	48	50
			รัฐศาสตร์	20	20	40
เอกชน	วิทยาศาสตร์	รังสิต	พยาบาลศาสตร์	-	40	40
			วิศวกรรมศาสตร์	55	-	55
	ศิลปศาสตร์	กรุงเทพ	นิเทศศาสตร์	30	24	54
			บริหารธุรกิจ	33	30	63
รวมทั้งหมด				215	202	417

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วยแบบสำรวจ 3 ส่วน คือ

- (1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ มหาวิทยาลัย คณะ ชั้นปี อายุ และเพศของผู้ตอบ (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)
- (2) แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

เป็นแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจาก The Coopersmith Self-Esteem Inventory, Adult Form ของคูเปอร์สมิท ซึ่งเป็นแบบสอวัดที่ใช้ในกลุ่มตัวอย่างอายุ 15 ปีขึ้นไป คูเปอร์สมิท (Coopersmith 1984: 5-6) ได้สร้างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (Coopersmith Self-Esteem Inventory, 1984) โดยใช้รูปแบบของการรายงานตนเอง เขาได้สร้างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง 3 ฉบับ คือ ฉบับนักเรียน (School Form) ฉบับสิ้น (School Shotr Form) และฉบับผู้ใหญ่ (Adult Form)

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับนักเรียน ได้มีผู้ศึกษาค่าความเที่ยง โดยการตรวจสอบความคงที่ภายในกับนักเรียนเกรด 5, 9, 12 รวม 600 คน ได้ค่า .81 .86 .80 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในจากการศึกษากับนักเรียน เกรด 4-8 จำนวนประมาณ 7,600 คน สูงถึง .87 - .90 ส่วนความตรงได้ทดสอบกับนักเรียน เกรด 4-8 จำนวน 7,600 คน ได้ผลยืนยันความตรงตามโครงสร้างทฤษฎี (Coopersmith 1984: 12-13)

คูเปอร์สมิท ได้นำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับนักเรียนมาดัดแปลง และสร้างเป็นแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับสั้น แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับสั้น ประกอบด้วยข้อกระทงย่อย 25 ข้อ มีการศึกษาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับนักเรียนกับแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับสั้น ได้ค่า .86 ต่อมามีการดัดแปลง ภาษาและสถานการณ์ในข้อกระทงของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับสั้น เป็นแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับผู้ใหญ่ เพื่อให้เหมาะสมกับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีการศึกษากับนักเรียนไฮสคูลและนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 647 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับสั้น และแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับผู้ใหญ่ แล้วหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบวัดทั้ง 2 ฉบับ ได้ค่าสหสัมพันธ์สูงถึง .80 (Coopersmith 1984: 6) แสดงให้เห็นว่า แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิททั้ง 3 ฉบับ วัดในสิ่งเดียวกัน ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะนำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิท ฉบับผู้ใหญ่มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และมีขั้นตอนในการปรับปรุงแบบสอบถามดังนี้

ก. แปลแบบสำรวจการเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิท ฉบับที่ใช้กับผู้ใหญ่ ให้เป็นภาษาไทย ปรับปรุงสำนวนภาษาไทยโดยการเปรียบเทียบกับแบบสอบถามที่ สุใจ คังทรงสวัสดิ์ และ นาดยา วงศ์สิกขัย ได้ทำไว้ในปี 2532 แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความตรงของภาษาอีกครั้ง

ข. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยการนำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งลงทะเบียนเรียนภาคปลาย ปีการศึกษา 2533 จำนวน 100 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาหาค่า

อำนาจจำแนก ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้กลุ่มที่มีคะแนนสูงและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำ ร้อยละ 27 ของข้อมูลที่ได้รับ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอ็กซ์ (SPSS-X) พบว่า ข้อ 18, 19 ค่าที่ไม่มีนัยสำคัญ ผู้วิจัยจึงนำข้อความในแบบวัดทั้ง 2 ข้อนั้น มาปรับปรุงแก้ไขภาษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการสอบถามความคิดเห็นจากนิสิตปริญญาโท ภาควิชาจิตวิทยา จำนวน 20 ท่าน แล้วนำแบบสอบถามฉบับที่แก้ไขใหม่ ไปทดสอบกับนักศึกษาริทยาลัยเกษมบัณฑิต จำนวน 100 คน แล้วนำข้อมูลของข้อ 18, 19 มาวิเคราะห์หาค่าที่ระหว่างกลุ่มสูงกลุ่มต่ำเช่นเดิม ผลปรากฏว่าค่าที่มีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงได้คะแนนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีค่าอำนาจจำแนก ($P < .05 - P < .001$) สามารถแยกบุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างกันได้

ค. หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ด้วยวิธีวิเคราะห์ความคงที่ภายใน (Internal consistency) โดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson Formula 20) ได้ค่าความเที่ยง .78

วิธีการตอบแบบสำรวจ

ให้ผู้ตอบอ่านแต่ละข้อ แล้วพิจารณาข้อความนั้น ๆ ว่า "เหมือน" หรือ "ไม่เหมือน" ตนเอง หากเหมือนตนเองให้ตอบว่า "ใช่" หากไม่เหมือนให้ตอบว่า "ไม่ใช่" โดยทำเครื่องหมาย x ลงในช่องคำตอบนั้น ๆ

การตรวจให้คะแนนและการคิดคะแนนรวม

แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อความทั้งด้านบวกและด้านลบ จึงมีเกณฑ์การให้คะแนนแตกต่างกัน ดังนี้

ข้อความด้านบวก หากตอบว่า "ใช่" ได้ 1 คะแนน หากตอบว่า "ไม่ใช่" ได้ 0 คะแนน ได้แก่ข้อที่ 1, 4, 5, 8, 9, 14, 19, 20

ข้อความด้านลบ หากตอบว่า "ไม่ใช่" ได้ 1 คะแนน หากตอบว่า "ใช่" ได้ 0 คะแนน ได้แก่ข้อ 2, 3, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 25

การคิดคะแนนรวมการเห็นคุณค่าในตนเอง ให้รวมคะแนนที่ได้ทุกข้อ

(3) แบบวัดบทบาททางเพศ

เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประเมินน้ำหนัก (Rating Scale) 7 สเตล ที่ผู้วิจัย ได้พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยของ นิตยกุล อรรถนุพรรณ (2529) และ ของ Bem (Bem's Sex Role Inventory, 1978)

หมวดที่ 1 เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงถึงลักษณะความเป็นหญิง (Feminine) มีจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ อ่อนโยน เรียบร้อย ฯลฯ

หมวดที่ 2 เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงถึงลักษณะความเป็นชาย (Masculine) มีจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ชอบการกีฬา เครื่องขีรึม ฯลฯ

หมวดที่ 3 เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงถึงความเป็นกลาง (Neutral) ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้หญิงหรือผู้ชาย มีจำนวน 10 ข้อ

ลักษณะข้อคำถามจะเรียงสลับกันระหว่างลักษณะความเป็นหญิง ลักษณะความเป็นชาย และลักษณะความเป็นกลาง แต่ละข้อจะให้กลุ่มตัวอย่างเลือกว่าตรงกับลักษณะของผู้ตอบมากน้อยเพียงใด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 7 ช่วงจาก "ไม่เป็นความจริงเลย" จนถึง "เป็นความจริงเสมอ" โดยแต่ละช่วงมีความหมายดังนี้

1 หมายถึง ไม่เป็นจริงเลย หรือแทบจะไม่เป็นจริง คือ เมื่อผู้ตอบเห็นว่า คุณลักษณะนั้น ไม่ตรงหรือแทบจะไม่ตรงกับลักษณะบุคลิกภาพของผู้ตอบเลย

2 หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับลักษณะบุคลิกภาพของผู้ตอบ เป็นส่วนมาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะบุคลิกภาพของผู้ตอบ เป็นบางครั้ง แต่ไม่บ่อยนัก

4 หมายถึง ข้อความนั้น เป็นจริงครึ่งหนึ่ง ไม่เป็นจริงครึ่งหนึ่ง

5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะบุคลิกภาพของผู้ตอบบ่อยครั้ง

6 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะบุคลิกภาพของผู้ตอบ เป็นส่วนมาก

7 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับลักษณะบุคลิกภาพของผู้ตอบ อยู่ เสมอหรือ

แทบจะเสมอ

การให้คะแนนของแบบวัด ให้คะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 7 ตามหมายเลขระดับ
 ต่าง ๆ เช่น เลือกหมายเลข 1 ได้ 1 คะแนน หมายเลข 7 ได้ 7 คะแนน เป็นต้น โดยจะ
 คิดคะแนนเฉพาะข้อที่บ่งบอกถึงลักษณะความเป็นหญิง คือข้อที่ 1, 4, 7, 10, 13, 16, 19,
 22, 25, 28 และข้อที่บ่งบอกถึงลักษณะความเป็นชาย คือข้อที่ 2, 5, 8, 11, 14, 17, 20,
 23, 26, 29 ส่วนข้อที่บอกความเป็นกลางจะไม่นำมาคิด แต่คำถามนี้มีไว้เพื่อป้องกันการ
 ลำเอียงในการเลือกคำตอบ ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น การคิดคะแนนจะคิดแยก
 ระหว่างคะแนนลักษณะความเป็นหญิง กับคะแนนลักษณะความเป็นชาย เพราะแบบวัด 2 ส่วน
 นี้เป็นอิสระต่อกัน

นำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดเอกลักษณ์ทางเพศของนักเรียนแต่ละคน มาหาคะ
 คะแนนรวมของลักษณะความเป็นชาย 10 ข้อ และคะแนนรวมของลักษณะความเป็นหญิง 10 ข้อ
 แล้วหาค่าเฉลี่ยคะแนนรวมของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแต่ละคน นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเรียง
 กันจากค่าน้อยไปหาค่ามาก จะได้ค่ามัธยฐาน (Median) ซึ่งเป็นค่าตรงกลางของค่าเฉลี่ย
 แต่ละลักษณะ ค่ามัธยฐานนี้จะใช้เป็นเกณฑ์ปกติหรือบรรทัดฐาน (norm) ในการแบ่งกลุ่ม
 ตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม (Median Split technique) ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่างจากค่ามัธยฐานของค่าเฉลี่ยของคะแนนลักษณะความเป็นชายและค่าเฉลี่ยของคะแนนลักษณะความเป็นหญิง (median split technique)

		ลักษณะความเป็นหญิง (Femininity)	
		ต่ำกว่าค่ามัธยฐาน	สูงกว่าค่ามัธยฐาน
ลักษณะความเป็นชาย (Masculinity)	ต่ำกว่าค่ามัธยฐาน	กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงต่ำทั้งคู่ (Undifferentiated)	กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นหญิงสูงลักษณะเดียว (Feminine)
	สูงกว่าค่ามัธยฐาน	กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นชายสูงลักษณะเดียว (Masculine)	กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงสูงทั้งคู่ (Androgyny)

จากการแปลผลคะแนนด้วยเทคนิคดังกล่าว สามารถนำกลุ่มตัวอย่างจัดกลุ่มใหม่ได้

4 กลุ่มดังนี้ คือ

- กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นหญิงสูงลักษณะเดียว (Feminine) คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนลักษณะความเป็นหญิงสูงเพียงลักษณะเดียว แต่มีค่าเฉลี่ยลักษณะความเป็นชายต่ำ
- กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นชายสูงลักษณะเดียว (Masculine) คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนลักษณะความเป็นชายสูงเพียงลักษณะเดียว แต่มีค่าเฉลี่ยลักษณะความเป็นหญิงต่ำ
- กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงสูงทั้งคู่ (Androgyny) คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนลักษณะความเป็นชายและลักษณะความเป็นหญิงสูงทั้งคู่
- กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิงต่ำทั้งคู่ (Undifferentiated) คือ กลุ่มที่มีคะแนนลักษณะความเป็นชายและลักษณะความเป็นหญิงต่ำทั้งคู่

ขั้นตอนการสร้างแบบวัดบทบาททางเพศ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดบทบาททางเพศที่ใช้ในการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. นำคำหรือวลีที่แสดงลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิง 97 ลักษณะ ซึ่งได้จากงานวิจัยของ นิคย์กุล อรรถนุพรรณ (2529) มาจัดทำเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงปรารถนาของชาย และลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิง ซึ่งคำหรือวลีเหล่านี้ นิคย์กุล ได้จากการแปลและเรียบเรียงจากแบบวัดบทบาททางเพศ 3 ฉบับคือ Bem Sex Role Inventory, Personal Attributes Questionnaire และ Adjective Check List และจากการรวบรวมข้อมูลคำคุณศัพท์เกี่ยวกับลักษณะของชายและหญิงไทย จากงานวิจัยต่าง ๆ และจากการตอบคำถามปลายเปิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นิสิตปริญญาตรีและปริญญาโท แล้วนำคำหรือวลีที่ได้ไปสอบถามกับพจนานุกรมและปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาคด้วยวิธีหาความเห็นพ้อง (consensus) เพื่อคัดเลือกคำหรือวลีที่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสื่อความหมายถึงลักษณะเดียวกันที่ชัดเจนที่สุด มาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม

คำหรือวลีที่แสดงลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิง ที่ใช้ในแบบสอบถาม ได้แก่

(1) เปิด เผย	(2) ขยันหมั่นเพียร
(3) มีเสน่ห์	(4) ไม่ท้อแท้ง่าย ๆ
(5) ให้อภัยผู้อื่น	(6) เก็บความรู้สึก
(7) รักเด็ก	(8) พึ่งตนเองได้
(9) มีชีวิตชีวา	(10) อ่อนโยน
(11) ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น	(12) อ่อนน้อม ไม่อวดตัว
(13) ซอมช่วยเหลือผู้อื่น	(14) ซอมการกีฬา
(15) ช่างคิด ช่างประดิษฐ์	(16) ช่างพูดคุย
(17) กระตือรือร้น	(18) เข้าใจผู้อื่น
(19) เอาใจใส่ความเป็นอยู่ของผู้อื่น	(20) เรียบร้อย

- (21) มั่นใจในตนเอง (22) ช่างประจบเอาใจ
- (23) ช่างพินิจพิเคราะห์ (24) พูดจาไพเราะอ่อนหวาน
- (25) มีเหตุผล (26) ยอมผู้อื่น
- (27) ชอบบงการชักนำหรือมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น (28) เห็นคุณค่าในสิ่งที่ผู้อื่นทำให้
- (30) เกรงขริบ (29) รอยรู้ทันต่อเหตุการณ์ทั่ว ๆ ไป
- (32) ช่างเกรงใจ (31) ชอบนิทาผู้อื่น
- (34) เป็นอิสระไม่ขึ้นกับใคร (33) เชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง
- (36) น่ารัก (35) ขี้อาย
- (38) มีอารมณ์ขัน (37) คัดลिनใจได้ง่าย
- (40) คล่องแคล่ว ว่องไว (39) ช่างวิตกกังวล
- (42) ใจน้อยง่าย (41) ชอบคลุกคลี และแสดงความรักต่อผู้อื่น
- (43) ให้ความสนใจส่วนใหญ่ในเรื่องเกี่ยวกับบ้านและครอบครัว (44) ชอบบีบบังคับผู้อื่น
- (46) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (45) กล้าได้ กล้าเสีย กล้าเสี่ยง
- (48) มีความภูมิใจและทรนงในตนเอง (47) กล้าพูดกล้าแสดงออก
- (50) ชอบแข่งขัน ชอบเอาชนะ (49) มีไหวพริบดี
- (52) เป็นผู้นำ (51) เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย
- (54) กระทบถึงความรู้สึกของผู้อื่น (53) รู้จักกาลเทศะ
- (56) มีความรับผิดชอบ (55) เป็นตัวของตัวเอง
- (58) กล้ายืนยันในความคิดเห็นของตนเอง (57) มีความมานะพยายาม
- (61) ยิ้มง่าย (59) ทะเยอทะยาน
- (63) เฉลียวฉลาด (60) เห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- (65) อารมณ์อ่อนไหวง่าย (62) สุขุม รอบคอบ
- (67) ช่างสงสาร (64) ร่าเริง
- (68) โลเล เปลี่ยนใจง่าย (66) ทวาดกลัวง่าย

(69) ก้าวร้าว	(70) แสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผย
(71) ข้างปรนนิบัติ	(72) เป็นที่พึ่งได้
(73) กล้าหาญ	(74) ชอบแสวงหาความรู้
(75) รู้จักประนีประนอม	(76) พึ่งพาผู้อื่น
(77) มองการณ์ไกล	(78) มีอารมณ์หนักแน่นมั่นคง
(79) เข้มแข็ง	(80) ควบคุมสติได้ในยามคับขัน
(81) ละเอียดอ่อน	(82) นุ่มนวล
(83) ร้องไห้ง่าย	(84) มีความรู้สึกไวในความต้องการของผู้อื่น
(85) พึงพอใจในสิ่งที่มีอยู่	(87) ประกาศหรืออวดในความสามารถของตน
(86) สุภาพ	(90) รู้จักฉวยโอกาส
(88) ตื่นเต้นง่าย	(92) เมตตากรุณา
(89) ใช้คำหยามหรือสบถสาบาน	(94) แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
(91) ชอบปล่อยใจผู้อื่น	(96) เชื่อเรื่องโชคชะตาราசி
(93) ชอบการเขินยอม	
(95) เคร่งศาสนา	
(97) อิจฉาเก่ง	

2. นำแบบสอบถามดังกล่าวมาปรับปรุงตามวิธีของ Ben (1974) โดยให้นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และวิทยาลัยหัวเฉียว จำนวน 240 คน แบ่งนักศึกษาทั้งหมดเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 60 คน เป็นชาย 2 กลุ่ม และเป็นหญิง 2 กลุ่ม ให้กลุ่มตัวอย่างชาย 1 กลุ่มและหญิง 1 กลุ่ม พิจารณาแบบสอบถามดังกล่าวว่า เป็นลักษณะที่พึงปรารถนาสำหรับชายมากน้อยแค่ไหน ส่วนกลุ่มตัวอย่างชายอีก 1 กลุ่ม และหญิงอีก 1 กลุ่ม พิจารณาว่าลักษณะในแบบสอบถามนั้นเป็นที่พึงปรารถนาสำหรับหญิงมากน้อยแค่ไหน

3. การวิเคราะห์การจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม

- คำนวณค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน ของคะแนนคุณลักษณะแต่ละข้อ
ในแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของแบบสอบถามคือ แบบสอบถามลักษณะที่พึงปรารถนาสำหรับ
ชายไทย และแบบสอบถามลักษณะที่พึงปรารถนาสำหรับหญิงไทย

- ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ในคุณลักษณะแต่ละข้อด้วยการทดสอบ
ค่าที (t-independent test) โดยแยกคำนวณค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

- ผลการทดลองพบว่า

สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาย มีการรับรู้ลักษณะที่พึงปรารถนาของชาย
และลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .001 ถึง .05 จำนวน 55
ลักษณะ โดยรับรู้ว่ามีลักษณะที่พึงปรารถนาของชายมากกว่าเป็นลักษณะที่พึงปรารถนา
ของหญิง 21 ลักษณะ ดังรายละเอียดในตารางที่ 16 (ภาคผนวก ก) และเป็นลักษณะที่พึง
ปรารถนาของหญิงมากกว่าเป็นลักษณะที่พึงปรารถนาของชาย 34 ลักษณะ ในตารางที่ 17
(ภาคผนวก ก) สำหรับการรับรู้ลักษณะที่พึงปรารถนาของชาย และลักษณะที่พึงปรารถนาของ
หญิงที่กลุ่มตัวอย่างชายตอบไม่แตกต่างกัน มีจำนวน 42 ลักษณะ ดังตารางที่ 18 (ภาคผนวก ก)
ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหญิง มีการรับรู้ลักษณะที่พึงปรารถนาของชาย
และลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .001 ถึง .05 จำนวน 49
ลักษณะ โดยรับรู้ว่ามีลักษณะที่พึงปรารถนาของชายมากกว่าหญิง 17 ลักษณะ ดัง
รายละเอียดในตารางที่ 19 (ภาคผนวก ก) และเป็นลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิงมากกว่า
ชาย 32 ลักษณะ ดังรายละเอียดในตารางที่ 20 (ภาคผนวก ก) สำหรับการรับรู้ลักษณะ
ที่พึงปรารถนาของชาย และลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิงที่กลุ่มตัวอย่างหญิงตอบไม่แตกต่างกัน
มีจำนวน 48 ลักษณะ ดังตารางที่ 21 (ภาคผนวก ก) ตามลำดับ

จากตารางที่ 16 และ 19 (ภาคผนวก ก) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่กลุ่ม
ตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิง มีการรับรู้ตรงกันว่า เป็นลักษณะที่พึงปรารถนาสำหรับชายมากกว่า
หญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ถึง .05 รวมทั้งพิจารณาค่าเฉลี่ยของลักษณะที่พึงปรารถนา

สำหรับชายจากการประเมินของทั้งกลุ่มตัวอย่างชายและหญิงที่มีค่ามากกว่า 4.5 จะได้ลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะที่พึงปรารถนาสำหรับชาย จำนวน 10 ลักษณะ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ของคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิงรับรู้ตรงกันว่าเป็นลักษณะที่พึงปรารถนาของชาย

คุณลักษณะ	นักศึกษา	พึงปรารถนา		พึงปรารถนา		t
		สำหรับชาย		สำหรับหญิง		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ชอบการกีฬา	ชาย	5.80	1.21	4.45	1.09	6.42*
	หญิง	5.60	1.39	4.53	1.43	4.14*
2. กล้าได้ กล้าเสีย กล้าเสี่ยง	ชาย	5.03	1.52	3.70	1.42	4.97*
	หญิง	4.72	1.46	3.77	1.37	3.67*
3. เป็นผู้นำ	ชาย	5.17	1.33	4.18	1.39	3.97*
	หญิง	5.67	1.17	4.70	1.38	4.13*
4. กล้าหาญ	ชาย	5.55	1.21	4.63	1.16	4.22*
	หญิง	5.60	1.08	4.63	1.50	4.06*
5. ไม่ท้อแท้ง่าย ๆ	ชาย	5.70	0.98	4.35	0.92	7.79*
	หญิง	5.47	1.14	4.50	1.17	4.13*
6. พึ่งตนเองได้	ชาย	5.68	1.20	5.05	1.56	2.50*
	หญิง	4.22	0.85	3.57	1.16	4.96*
7. ชอบแข่งขัน ชอบเอาชนะ	ชาย	4.60	1.24	3.42	1.12	5.48*
	หญิง	4.70	0.96	4.03	0.99	3.74*
8. มีอารมณ์หนักแน่นมั่นคง	ชาย	4.85	1.19	4.12	0.59	4.28*
	หญิง	5.45	1.41	4.82	1.47	2.41*

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะ	นักศึกษา	หึ่งปรารณา		หึ่งปรารณา		t
		สำหรับชาย		สำหรับหญิง		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. เข้มแข็ง	ชาย	5.12	1.28	3.82	0.59	7.15*
	หญิง	5.73	1.26	3.95	1.03	8.48*
10. ความคุมสติได้ในยามคับขัน	ชาย	5.20	1.34	4.38	0.99	3.50*
	หญิง	5.72	1.29	4.86	1.56	3.23*

* $z < .05$

จากตารางที่ 17 และ 20 (ภาคผนวก ก) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาทั้งชายและหญิงมีการรับรู้ที่ตรงกันว่า เป็นลักษณะที่หึ่งปรารณาสำหรับหญิงมากกว่า ชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ถึง .01 รวมทั้งพิจารณาค่าเฉลี่ยของลักษณะที่หึ่งปรารณา สำหรับหญิง จากการประเมินของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิงที่มีค่ามากกว่า 4.5 จะได้ ลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะที่หึ่งปรารณาสำหรับหญิง จำนวน 15 ลักษณะ ดังตารางที่ 3

ศูนย์วิจัยทั่วไป
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ของคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาชายและหญิงรับรู้ตรงกันว่า เป็นลักษณะที่พึงปรารถนาของหญิง

คุณลักษณะ	นักศึกษา	พึงปรารถนา		พึงปรารถนา		t
		สำหรับชาย		สำหรับหญิง		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. อ่อนโยน	ชาย	4.02	1.50	5.95	0.98	-.835*
	หญิง	4.87	1.56	5.70	1.23	-.326*
2. อ่อนน้อม ไม่อวดตัว	ชาย	4.63	1.19	5.65	1.09	-4.88*
	หญิง	4.58	1.78	5.28	1.35	-2.43*
3. เอาใจใส่ในความ เป็นอยู่ของผู้อื่น	ชาย	4.03	1.34	4.80	1.40	-3.06*
	หญิง	4.23	1.44	4.72	1.21	-1.99*
4. เรียบร้อย	ชาย	3.92	1.34	5.47	1.35	-6.31*
	หญิง	3.98	1.30	5.13	1.40	-4.68*
5. ช่างพินิจพิเคราะห์	ชาย	4.10	1.39	4.82	1.28	-2.93*
	หญิง	4.48	1.24	4.98	1.20	-2.24*
6. พุดจาพโ เพราะอ่อนหวาน	ชาย	3.52	1.42	5.60	1.17	-8.78*
	หญิง	4.63	1.18	5.37	1.25	-3.31*
7. น่ารัก	ชาย	3.92	1.66	5.88	1.18	-7.48*
	หญิง	4.62	1.46	5.47	1.33	-3.33*
8. ให้ความสนใจส่วนใหญ่ใน เรื่องบ้านและครอบครัว	ชาย	4.65	1.44	5.63	1.13	-4.16*
	หญิง	4.68	1.68	5.23	1.33	-1.99*
9. ยิ้มง่าย	ชาย	4.93	1.48	5.92	1.33	-3.82*
	หญิง	5.15	1.36	5.85	1.02	-3.18*
10. ช่างปรนนิบัติ	ชาย	3.45	1.44	5.25	1.48	-6.64*
	หญิง	4.15	1.55	4.78	1.39	-2.36*

ตารางที่ 3 (ต่อ)

คุณลักษณะ	นักศึกษา	หึงปรารณา		หึงปรารณา		t
		สำหรับชาย		สำหรับหญิง		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
11. ละเอียคอ่อน	ชาย	3.82	1.39	5.65	1.40	-7.18 *
	หญิง	4.17	1.51	5.57	1.18	-5.65 *
12. นุ่มนวล	ชาย	3.62	1.38	5.95	1.23	-9.79 *
	หญิง	4.18	1.32	5.42	1.23	-5.30 *
13. สุภาพ	ชาย	4.85	1.34	5.98	1.05	-5.16 *
	หญิง	4.95	1.30	5.42	1.03	-2.19 *
14. ชอบปลอมใจผู้อื่น	ชาย	3.92	1.29	4.73	1.12	-3.70 *
	หญิง	3.97	1.38	4.77	1.08	-3.54 *
15. เมตตากรุณา	ชาย	4.42	1.42	5.93	1.26	-6.19 *
	หญิง	4.60	1.12	5.45	1.05	-4.29 *

*P < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิง มีการรับรู้ลักษณะที่หึงปรารณาหญิงมากถึง 15 ลักษณะ ซึ่งมากกว่าลักษณะที่หึงปรารณาของชายถึง 5 ลักษณะ แสดงว่าสังคมไทยส่วนใหญ่ มีการคาดหวังบทบาทของชายไทยน้อยกว่าหญิงไทย แต่เพื่อความเหมาะสมของแบบวัดบทบาททางเพศ จึงพิจารณาเลือกลักษณะที่หึงปรารณาสำหรับหญิงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 10 อันดับแรกเท่านั้น มาจัดเป็นมาตรวัดบทบาททางเพศลักษณะแบบหญิง (Feminine) ได้แก่ ลักษณะอ่อนโยน เมตตากรุณา สุภาพ นุ่มนวล ยิ้มง่าย น่ารัก ละเอียคอ่อน อ่อนน้อมไม่อวดตัว ให้ความสนใจส่วนใหญ่ในเรื่องบ้านและครอบครัว พุดจาไพเราะอ่อนหวาน

จากตารางที่ 18 และตารางที่ 21 (ภาคผนวก ก) พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิง รับรู้ตรงกันว่าเป็นลักษณะที่หึงปรารณาสำหรับชายและหญิงไม่แตกต่างกัน มีจำนวน 25 ลักษณะ ลักษณะดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ของคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาชายและหญิงรับรู้ตรงกันว่า เป็นลักษณะที่พึงปรารถนาของชายและหญิงไม่แตกต่างกัน

คุณลักษณะ	นักศึกษา	พึงปรารถนา		พึงปรารถนา		t
		สำหรับชาย		สำหรับหญิง		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. มีชีวิตชีวา	ชาย	5.58	1.24	5.62	1.24	-0.15
	หญิง	5.08	1.32	5.52	1.23	-1.93
2. ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น	ชาย	4.78	1.26	5.10	1.02	-1.51
	หญิง	5.05	1.19	5.35	0.99	-1.50
3. ช่างคิด ช่างประดิษฐ์	ชาย	4.77	1.24	4.37	1.25	1.76
	หญิง	5.02	1.41	4.60	1.33	1.67
4. ช่างพูดคุย	ชาย	4.73	1.47	4.47	1.37	1.03
	หญิง	4.58	1.42	4.95	1.25	-15.0
5. กระตือรือร้น	ชาย	4.93	1.21	5.08	1.08	-0.72
	หญิง	5.18	1.13	5.05	1.28	0.61
6. มั่นใจในตนเอง	ชาย	5.17	1.34	5.18	1.14	-0.07
	หญิง	5.52	1.36	5.35	1.49	0.64
7. ยอมผู้อื่น	ชาย	3.57	1.25	3.88	1.15	-1.44
	หญิง	3.48	1.14	3.67	1.23	-0.85
8. เห็นคุณค่าในสิ่งที่ผู้อื่นทำให้	ชาย	4.65	1.13	4.97	1.22	-1.47
	หญิง	4.67	1.07	5.00	1.16	-1.63

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คุณลักษณะ	นักศึกษา	หญิงปรารณา		หญิงปรารณา		t
		สำหรับชาย		สำหรับหญิง		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
9. รอบรู้ ทนต่อเหตุการณ์ทั่ว ๆ ไป	ชาย	4.60	0.94	4.87	1.03	-1.48
	หญิง	5.40	1.01	5.07	1.45	1.46
10. เชื่อเรื่องเครื่องกลางของขลัง	ชาย	3.23	1.72	3.18	1.29	0.18
	หญิง	3.38	1.66	3.87	1.61	-1.62
11. ตัดสินใจได้ง่าย	ชาย	4.53	1.09	4.40	1.36	0.59
	หญิง	4.62	1.21	4.57	1.33	0.22
12. มีอารมณ์ขัน	ชาย	5.22	1.40	5.10	1.15	0.50
	หญิง	5.03	1.29	5.08	1.27	-0.21
13. คล่องแคล่วว่องไว	ชาย	5.18	1.14	5.00	1.06	0.91
	หญิง	5.65	1.02	5.22	1.47	1.87
14. ชอบคลุกคลีและแสดงความรัก ต่อผู้อื่น	ชาย	4.13	1.37	3.95	1.63	0.67
	หญิง	3.98	1.19	4.40	1.25	-1.87
15. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ชาย	5.10	1.13	4.93	1.33	0.74
	หญิง	5.12	1.26	4.93	1.35	0.77
16. มีความภูมิใจและทรงในตนเอง	ชาย	4.80	1.36	4.52	1.36	1.14
	หญิง	5.48	1.30	5.28	1.29	0.85
17. เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย	ชาย	5.00	1.18	5.22	1.01	-1.08
	หญิง	4.97	1.15	5.15	1.25	-0.85
18. เป็นตัวของตัวเอง	ชาย	5.42	1.05	5.30	1.11	0.59
	หญิง	5.67	1.05	5.42	1.39	1.11

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คุณลักษณะ	นักศึกษา	พึงปรารถนา		พึงปรารถนา		t
		สำหรับชาย		สำหรับหญิง		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
19. มีความมานะพยายาม	ชาย	5.25	1.07	5.50	1.89	-1.21
	หญิง	5.72	1.11	5.51	1.16	0.73
20. กล้ายืนยันในความคิดเห็นของคน	ชาย	5.02	1.03	5.05	1.01	-0.18
	หญิง	5.25	1.04	5.17	1.30	0.39
21. ชอบแสวงหาความรู้	ชาย	5.58	1.14	4.88	1.04	-1.50
	หญิง	5.00	1.12	4.95	1.27	0.23
22. พึงพอใจในสิ่งที่มีอยู่	ชาย	4.53	1.43	4.98	1.29	-1.81
	หญิง	4.38	1.37	4.52	1.42	-0.52
23. ประกาศหรืออวดในความสามารถ ของคน	ชาย	2.93	1.22	2.67	1.34	1.14
	หญิง	3.50	1.65	3.35	1.38	0.54
24. รู้จักฉวยโอกาส	ชาย	3.35	1.56	2.98	1.59	1.28
	หญิง	3.28	1.99	2.98	1.41	0.95
25. เคร่งศาสนา	ชาย	3.52	1.31	3.47	1.26	0.21
	หญิง	3.10	1.20	3.47	1.17	-1.69

จากตารางที่ 4 พิจารณาลักษณะทางบวกที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 4.5 และมีค่าที่ต่ำสุด 5 อันดับแรกได้แก่ มีชีวิตชีวา มั่นใจในตนเอง มีอารมณ์ขัน คล่องแคล่วว่องไว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และลักษณะทางลบอีก 5 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 4.5 และค่าที่ต่ำสุดได้แก่ ยอมผู้อื่น เชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง ประกาศหรืออวดในความสามารถของคน รู้จักฉวยโอกาส และเคร่งศาสนา รวมลักษณะมาเป็นข้อกระทง เป็นกลาง (neutral) ของแบบวัดบทบาททางเพศ จำนวน 10 ลักษณะ

4. ทดสอบการจำแนกประเภทของแบบวัดบทบาททางเพศที่สร้างขึ้น

นำข้อกระทงของมาตรวัดลักษณะความเป็นชาย (Masculine items)

จำนวน 10 ข้อ ข้อกระทงมาตรวัดลักษณะความเป็นหญิง (Feminine items) จำนวน 10 ข้อ และข้อกระทงวัดลักษณะเป็นกลาง (Neutral items) 10 ข้อ มาสร้างแบบวัดบทบาททางเพศ โดยถวรวรุ่มรายข้อเข้าในแบบวัด นำไปทดสอบความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของมาตรวัด ด้วยการนำค่าเฉลี่ยของแต่ละมาตรมาวิเคราะห์ ดังผลในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าที ของมาตรวัดลักษณะความเป็นชาย มาตรวัดลักษณะความเป็นหญิง และมาตรวัดลักษณะเป็นกลาง จำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อกระทง	ผู้ชายประเมิน			ผู้หญิงประเมิน		
	มาตรวัดความเป็นชาย	มาตรวัดความเป็นหญิง	มาตรวัดความเป็นกลาง	มาตรวัดความเป็นชาย	มาตรวัดความเป็นหญิง	มาตรวัดความเป็นกลาง
สำหรับผู้ชาย	5.265	4.237	4.285	5.352	4.643	4.315
สำหรับผู้หญิง	4.210	5.820	4.202	4.240	5.453	4.340
ค่าความแตกต่าง	1.005	1.583	0.083	1.112	0.810	0.015
ค่า t	9.70 *	-10.40 *	0.83	8.64 *	-4.63 *	-0.26

* $p < .001$

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิงประเมินผู้ชายด้วยมาตรวัดความเป็นชาย (Masculinity scale) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเมื่อประเมินผู้หญิงด้วยมาตรวัดเดียวกันนี้ ในทางกลับกัน เมื่อประเมินผู้หญิงด้วยมาตรวัดความเป็นหญิง (Femininity scale) พบว่าค่าเฉลี่ยสูงกว่าเมื่อประเมินผู้ชายด้วยมาตรวัดเดียวกันนี้ ส่วนมาตรวัดความเป็นกลาง (Neutral scale) ไม่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการประเมินระหว่างเพศชายและหญิง จากการทดสอบข้างต้นนี้แสดงว่า ข้อกระทงในแต่ละมาตรวัด สามารถจำแนกลักษณะบทบาททางเพศได้ชัดเจน

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าที จากการประเมินความพึงปรารถนาของสังคมที่มีต่อ
มาตรฐานวัดลักษณะความเป็นชาย และมาตรฐานวัดลักษณะความเป็นหญิง จำแนก
ตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง

มาตรฐานวัด	ผู้ชายประเมินเพศชาย	ผู้หญิงประเมินเพศหญิง
ลักษณะความเป็นชาย	5.265	4.240
ลักษณะความเป็นหญิง	4.237	5.453
ค่าความแตกต่าง	1.028	1.213
ค่า t	8.69*	9.65*

* $p < .001$

จากตารางที่ 6 พบว่าเมื่อนักศึกษาชายประเมินเพศชายด้วยมาตรฐานวัดลักษณะความเป็นชาย (Masculinity scale) จะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเมื่อประเมินด้วยมาตรฐานวัดลักษณะความเป็นหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่เมื่อนักศึกษาหญิงประเมินเพศหญิงด้วยมาตรฐานวัดลักษณะความเป็นหญิง (Femininity scale) จะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเมื่อประเมินด้วยมาตรฐานวัดลักษณะความเป็นชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาย-หญิง มีความพึงปรารถนาลักษณะที่เหมาะสมกับเพศของคนมากกว่าลักษณะตรงข้าม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. การวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบวัดบทบาททางเพศที่สร้างขึ้น

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดบทบาททางเพศที่สร้างขึ้น ไปวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบวัด ซึ่งประกอบด้วยมาตรวัดลักษณะความเป็นหญิง (Feminine Scale) จำนวน 10 ข้อ มาตรวัดลักษณะความเป็นชาย (Masculine Scale) จำนวน 10 ข้อ และมาตรวัดลักษณะเป็นกลาง (Neutral Scale) 10 ข้อ รวม 30 ข้อ จัดทำเป็นแบบวัดบทบาททางเพศ ดังนี้ รายละเอียดในภาคผนวก ข)

ข้อที่วัดลักษณะความเป็นหญิงได้แก่ข้อ 1, 4, 7, 10, 13, 16, 19, 22, 25, 28

ข้อที่วัดลักษณะความเป็นชายได้แก่ข้อ 2, 5, 8, 11, 14, 17, 20, 23, 26, 29

ข้อที่วัดลักษณะความเป็นกลางได้แก่ข้อ 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30

ลักษณะการประเมินเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 7 ช่วงมาตรวัด จาก "ไม่เป็นความจริงเลย" คือ 1 คะแนน ไปจนถึง "เป็นความจริงเสมอ" คือ 7 คะแนน ดังรายละเอียดที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้ว นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 30 ข้อ ไปให้นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต และมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 100 คน เป็นชาย 50 คน หญิง 50 คน โดยให้นักศึกษาประเมินว่าตนเองมีลักษณะความเป็นชาย ลักษณะความเป็นหญิงมากน้อยเพียงใด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Chronbach Alpha Coefficient)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

โดยที่

α = ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

N = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อหนึ่ง ๆ

S_t^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบลักษณะความเป็นชายเท่ากับ .76

และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของคะแนนลักษณะความเป็นหญิงเท่ากับ .77

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังคณาจารย์ที่สัมพันธ์ เพื่อขออนุญาตไปเก็บข้อมูลจากนักศึกษาด้วยตัวผู้วิจัยเอง

2. นำแบบสอบถามทั้งหมดไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างทุกคนต้องตอบทั้ง 3 ชุด (แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง และแบบวัดบทบาททางเพศ)

3. นำแบบสอบถามที่ทำแล้วในข้อ 2 มาตรวจให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เอส พี เอส เอช เอ็กซ์ (SPSS-X) ในการวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. ในแบบสอบถามวัดบทบาททางเพศ

ก. ค่ามัชฌิมเลขคณิต (mean) ของคะแนนบทบาททางเพศ แยกระหว่างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นชาย (Masculine Scale) และแบบวัดคุณลักษณะความเป็นหญิง (Feminine Scale) ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน

ข. คำนวณค่ามัธยฐาน (Median) ของคะแนนบทบาททางเพศ แยกระหว่างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นชายและแบบวัดคุณลักษณะความเป็นหญิง

ค. คำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนบทบาททางเพศของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน

2. ในแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

ก. คำนวณค่าคะแนนรวม (sum) ของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน

ข. คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและบทบาททางเพศ 4 แบบ คือ

บทบาทความเป็นชาย (Masculine) บทบาทความเป็นหญิง (Feminine) บทบาทความเป็นชายและความเป็นหญิงสูงทั้งคู่ หรือบทบาทแอนโดรจีนิ (Androgyny) และบทบาทความเป็นชายและความเป็นหญิงต่ำทั้งคู่ หรือบทบาทไม่เด่นชัด (Undifferentiated)

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง จำแนกตามตัวแปรเพศ และบทบาททางเพศ และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีชะเฟ (Scheffe')

4. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย จำแนกตามบทบาททางเพศ และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของชะเฟ

5. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง จำแนกตามบทบาททางเพศ และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของชะเฟ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย